

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ:	3557
Αριθμ. Πρωτ. Αίτησ. Κατ. Εγγράφων:	145
Ημερομ. Κατάθεσης:	25/2/2022

Αθήνα, 25 Φεβρουαρίου 2022

ΕΡΩΤΗΣΗ & Α.Κ.Ε.

Προς τον κ. Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας

ΘΕΜΑ: «Απαιτείται αναλυτική ενημέρωση για την περιβαλλοντική παρακολούθηση που εφαρμόζεται στις σεισμικές έρευνες στο Ιόνιο και τον εκβρασμό ζιφιών στην Κέρκυρα».

Από τις 11/02/2022, βρίσκεται στην ευρύτερη θαλάσσια περιοχή του Ιονίου το ερευνητικό σκάφος "SW Cook" το οποίο διενεργεί σεισμικές έρευνες για λογαριασμό της «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε.». Οι σεισμικές έρευνες διενεργούνται με ηχοβολιστικά σήματα σε μεγάλο βάθος. Οι ήχοι που παράγονται είναι υψηλής έντασης και χαμηλής συχνότητας, γίνονται ανά τακτά χρονικά διαστήματα και διαδίδονται στο νερό και το υπέδαφος.

Στις 04-02-2022 με Δελτίο Τύπου της Ε.Δ.Ε.Υ. ενημερωθήκαμε ότι ολοκληρώθηκαν οι σεισμικές έρευνες στο οικόπεδο 10, με το ίδιο σκάφος. Στο Δελτίο αναφέρεται ότι παρόντες ήταν και πιστοποιημένοι παρατηρητές θαλάσσιων θηλαστικών. Περαιτέρω ειδική ενημέρωση, με σχετική έκθεση αναφοράς και αξιολόγησης των αποτελεσμάτων δεν έχει δημοσιοποιηθεί.

Μόλις μέσα σε δύο ημέρες μαθαίνουμε ότι εκβράστηκαν στις ακτές της Κέρκυρας τρεις ζιφιοί, οι οποίοι μετά τη συνδρομή εθελοντών και επιστημόνων επέστρεψαν επιτυχώς στα ανοιχτά. Ο ζιφίος με την επιστημονική ονομασία *Ziphius cavirostris* είναι είδος κητώδους, το οποίο ζει στις ελληνικές θάλασσες στα βαθιά πελαγικά νερά, συνήθως βαθύτερα από 1.000 μέτρα. Τα θηλαστικά αυτά, συνήθως εξωκείλουν στις ακτές όταν για κάποιο λόγο διαταραχθεί η ισορροπία του θαλάσσιου περιβάλλοντος που διαβιούν. Το συγκεκριμένο είδος ραμφοφάλαινας είναι ιδιαίτερα ευαίσθητο στο θόρυβο που του προκαλεί stress, αποπροσανατολισμό και συχνά το θάνατο (<https://www.nrdc.org/issues/ocean-noise>, http://www.pelagosinstitute.gr/gr/pelagos/pdfs/Mass_stranding.pdf). Σύμφωνα με τη βιβλιογραφία, οι φάλαινες που καταδύονται σε βάθος φαίνονται να επηρεάζονται ιδιαίτερα από ήχους χαμηλής συχνότητας, ακόμη και σε αρκετά χαμηλό επίπεδο λήψης.

Το συγκεκριμένο είδος ραμφοφάλαινας (*Ziphius cavirostris*) προστατεύεται από τη συμφωνία για τη διατήρηση των μικρών κητωδών της Βαλτικής, του Βορειοανατολικού Ατλαντικού, της Ιρλανδίας και της Βόρειας Θάλασσας (ASCOBANS) και τη συμφωνία για τη διατήρηση των κητοειδών στη Μαύρη Θάλασσα, τη Μεσόγειο Θάλασσα και την παρακείμενη Ατλαντική Περιοχή (ACCOBAMS).

Ήδη δεκαπέντε (15) ελληνικές Μ.Κ.Ο έχουν στείλει κοινή επιστολή στον Πρωθυπουργό και στους αρμόδιους Υπουργούς ζητώντας τη διακοπή των εργασιών μέχρι να διαπιστωθεί η ακριβής αιτία των προσaráξεων. Το ίδιο αίτημα έστειλε στον Πρωθυπουργό και ο διεθνής οργανισμός OceanCare για την προστασία της θαλάσσιας άγριας ζωής. (<https://www.ertnews.gr/eidiseis/ellada/mazikoi-ekvrasmoi-zifion-sto-ionio-amesi-diakopi-ton-seismikon-ereynon-zitoyn-15-organoseis/> , <https://www.oceancare.org/en/greece-oil-exploration-linked-to-stranding-of-protected-whales-off-corfu-2/>)

Επειδή, η Απόφαση 7.13. Annex 2 σημεία (p) και (q) της ACCOBAMS προβλέπει ότι σε περίπτωση εκβρασμών ή ασυνήθιστης συμπεριφοράς των κητωδών πρέπει να σταματά η εκπομπή ηχητικών σημάτων και να δοθεί η μέγιστη προσπάθεια κατανόησης των αιτιών που τα προκαλέσει

Επειδή, ο Ν.2289/1995 ορίζει ότι «σε περίπτωση που ο Εκμισθωτής ή Εργοδότης κρίνει ότι οποιεσδήποτε εργασίες ή εγκαταστάσεις που έχουν ανεγερθεί ή δραστηριότητες που διεξάγονται δύνανται να θέσουν σε κίνδυνο πρόσωπα ή περιουσία τρίτου προσώπου ή ρυπαίνουν ή επιφέρουν ζημία στο περιβάλλον, στην πανίδα, στη χλωρίδα ή στους θαλάσσιους οργανισμούς, ζητά από τον Ανάδοχο να λάβει διορθωτικά μέτρα, εντός εύλογης χρονικής περιόδου και να αποκαταστήσει οποιαδήποτε ζημία στο περιβάλλον»

Επειδή, η ΚΥΑ 30373/03-07-2017 έγκριση της ΣΜΠΕ και ο Ν. 4629/2019 με τον οποίο κυρώθηκε η Σύμβαση Παραχώρησης του οικοπέδου «Ιόνιο», προβλέπουν ρητά όρους για την προστασία του περιβάλλοντος κατά τη διάρκεια των ερευνών

Επειδή, μέχρι σήμερα δεν έχουν δημοσιευθεί τα αποτελέσματα της παρακολούθησης των παρατηρητών που ήταν στο ίδιο ερευνητικό σκάφος στο οικόπεδο 10.

Ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός:

1. Έχει ξεκινήσει έρευνα για τα αίτια των εκβρασμών, από ποιον φορέα και ποια μέτρα σκοπεύετε να λάβετε για την αντιμετώπιση και τον περιορισμό του φαινομένου;
2. Θα δεχτεί το ΥΠΕΝ την πρόταση των ΜΚΟ να σταματήσουν προσωρινώς τις εργασίες των σεισμικών ερευνών μέχρι να εξετάσουν οι υπηρεσίες μαζί με το επιστημονικό δυναμικό της χώρας μας τα τρία περιστατικά των εκβρασμών και να διαπιστωθεί εάν τηρούνται οι όροι Β.ΙΙ.1 και Β.ΙΙ.2 της ΚΥΑ 30373/03-07-2017 για την πρόληψη, τον περιορισμό και την αντιμετώπιση των επιπτώσεων των ερευνών στο περιβάλλον;
3. Έχουν εξετάσει οι υπηρεσίες σας μαζί με το επιστημονικό προσωπικό της χώρας μας, άλλες μεθόδους ερευνών, με λιγότερες επιπτώσεις;
4. Τα τρία περιστατικά των εκβρασμών θεωρήθηκαν ως επείγοντα περιστατικά από τη μισθώτρια εταιρεία, κατά το αρ. 12.13 της Σύμβασης, ενημέρωσαν τις Ελληνικές Αρχές και σε ποια μέτρα προχώρησαν;
5. Έχει συσταθεί η διακριτή Μονάδα Περιβάλλοντος που έχει την ευθύνη για την πρόληψη, τον περιορισμό και την αντιμετώπιση των επιπτώσεων στο περιβάλλον, κατά την απαίτηση του όρων Β.ΙΙ.1 και Β.ΙΙ.2 της ΚΥΑ 30373/03-07-2017; Σε ποιο φορέα ανήκει η εν λόγω Μονάδα; Έχει στελεχωθεί επαρκώς με τις κατάλληλες για το έργο της ειδικότητες;
6. Με ποιον τρόπο διασφαλίζει το ΥΠΕΝ ότι δεν εκτελούνται γεωφυσικές καταγραφές εντός των Ειδικών Ζωνών Διατήρησης της Θαλάσσιας Πανίδας και των Περιοχών Προστασίας της Φύσης Natura 2000; Πώς ελέγχει το ΥΠΕΝ την τήρηση των όρων της παρ. Β.ΙΙ.3 της ΚΥΑ 30373/03-07-2017;
7. Εκπονήθηκε η Έκθεση Αρχικής Κατάστασης (Baseline Report) για την καταγραφή της κατάστασης περιβαλλοντικών μέτρων και πόρων κατά το χρόνο πριν την έναρξη των Εργασιών Πετρελαίου, κατά το αρ. 12.14 της Σύμβασης; Έγινε αποδεκτή από τις Ελληνικές Αρχές;
8. Έχει υποβληθεί το Περιβαλλοντικό Σχέδιο Δράσης (ΠΣΔ), σύμφωνα με τον όρο Β.ΙΙ.4 της ΚΥΑ 30373/03/07/2017 (ΣΜΠΕ) και το αρ. 12.9 της Σύμβασης; Έγινε αποδεκτό από την αρμόδια υπηρεσία του ΥΠΕΝ, ότι ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις των όρων Β.ΙΙ.4, Β.ΙΙ.5 και Β.ΙΙ.6 της ΚΥΑ ΣΜΠΕ; Έχουν συμπεριληφθεί σε αυτό, τα σημεία (p) και (q) του ANNEX 2 της Απόφασης 7.13 της ACCOBAMS (ACCOBAMS-MOP7/2019/Doc38/Annex15/Res.7.13);
9. Ποιο είναι το Ετήσιο Πρόγραμμα Εργασιών της εταιρείας «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε.» για το έτος 2022 στη θαλάσσια περιοχή του Ιονίου πελάγους και ποιος ο προβλεπόμενος Προϋπολογισμός για το έτος; Τα ανωτέρω έχουν υποβληθεί στις αρμόδιες αρχές μαζί με την Περιβαλλοντική Έκθεση

σχετικά με τις εργασίες που θα πραγματοποιηθούν, σύμφωνα με το αρ. 12.11 της κυρωθείσας Σύμβασης;

10. Το ΕΛΚΕΘΕ ως επίσημος σύμβουλος του κράτους, έχει θεσμικό ρόλο στην παρακολούθηση των εργασιών έρευνας; Αν ναι, με ποιο τρόπο;
11. Έχουν τοποθετηθεί ανεξάρτητοι παρατηρητές στο SW Cook και πόσοι; Ποιες είναι οι εκθέσεις των αποτελεσμάτων παρακολούθησής τους και πού δημοσιεύονται; Τα αποτελέσματα αξιολογούνται από τρίτο ανεξάρτητο φορέα;
12. Για ποιο λόγο δεν έχει δημοσιοποιηθεί το Ετήσιο Σχέδιο για το 2022 κατά το αρ. 21 του Ν.4409/2016 από την ΕΔΕΥ;
13. Για ποιο λόγο δεν έχουν δημοσιοποιηθεί οι Ετήσιες Αναφορές για τα έτη 2020 και 2021 κατά το αρ. 24 του Ν. 4409/2016 από την ΕΔΕΥ;
14. Εκπονούνται και υποβάλλονται αρμοδίως οι Ετήσιες Εκθέσεις δυνάμει του αρ.25 του ν.4409/2016; Αίτηση Κατάθεσης Εγγράφων

Παρακαλούμε και αιτούμαστε να κατατεθούν προς ενημέρωση της Βουλής και των πολιτών τα εξής:

- Αριθμητικά στοιχεία του προσωπικού και των ειδικοτήτων που στελεχώνουν τη Μονάδα Περιβάλλοντος
- Έκθεση πορίσματος σχετικά με τα αίτια των εκβρασμών
- Την αλληλογραφία ενημέρωσης των ελληνικών αρχών από την ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε σχετικά με τα τρία περιστατικά
- Τις εκθέσεις ελέγχου τήρησης των περιβαλλοντικών όρων της ΚΥΑ 10373/03-07-2017 από τους ελέγχους που ασκεί το ΥΠΕΝ
- Την Έκθεση Αρχικής Κατάστασης
- Το Περιβαλλοντικό Σχέδιο Διαχείρισης
- Το Ετήσιο Πρόγραμμα Εργασιών, τον Προϋπολογισμό και την Περιβαλλοντική Έκθεση για τις εργασίες που θα πραγματοποιηθούν το έτος 2022
- Εκθέσεις των παρατηρητών στο σκάφος κατά τις έρευνες στα οικόπεδα 10 και «Ιόνιο»
- Οι Ετήσιες Εκθέσεις δυνάμει του αρ. 25 ν.4409/2016, οι Ετήσιες Αναφορές ετών 2020, 2021 και το Ετήσιο Σχέδιο έτους 2022 κατά τα αναφερόμενα στα ερωτήματα (11), (12) και (13).

Οι Ερωτώντες Βουλευτές

Φάμελλος Σωκράτης

Αβραμάκης Ελευθέριος

Αθανασίου Αθανάσιος (Νάσος)

Αυγέρη Θεοδώρα (Δώρα)

Αυλωνίτης Αλέξανδρος – Χρήστος

Βασιλικός Βασίλης

Βέττα Καλλιόπη

Γιαννούλης Χρήστος

Γκιόλας Γιάννης

Δρίτσας Θεόδωρος

Ζουράρις Κωνσταντίνος

Ηγουμενίδης Νίκος

Κασιμάτη Νίνα

Κάτσης Μάριος

Λάππας Σπυρίδων

Μάλαμα Κυριακή

Μάρκου Κωνσταντίνος

Μεϊκόπουλος Αλέξανδρος

Μιχαηλίδης Ανδρέας

Μπαλάφας Γιάννης

Μπάρκας Κωνσταντίνος

Μωραΐτης Αθανάσιος (Θάνος)

Ξενογιαννακοπούλου Μαριλίζα

Πέρκα Θεοπίστη (Πέτη)

Πούλου Παναγιού (Γιώτα)

Ραγκούσης Γιάννης

Σαντορινιός Νεκτάριος

Σκουρλέτης Παναγιώτης (Πάνος)

Σκουρολιάκος Παναγιώτης (Πάνος)

Σκούφα Ελισσάβετ (Μπέττυ)

Συρμαλένιος Νίκος

Τζούφη Μερόπη

Τριανταφυλλίδης Αλέξανδρος